

- 5 Zorgzame buurten: een samenhangende en buurtgerichte aanpak met buurtgebruikers
- 7 Een onderzoek naar verbinding en zorgzaamheid: de context van het MaN'Aige-project
- 14 Verbindingen onder de loep in zes living labs
- 20 Zo kan je als buurtgebruiker zorg tot bij bewoners brengen
- 22 De openbare ruimte als ontmoetingsplek
- 26 Moestuinen in het belang van de hele wijk
- 29 9 lessen voor zorgzame buurten met buurtgebruikers
- 37 Verbinding tussen buurtgebruikers en bewoners onderzoeken: enkele methodieken
- 39 Nawoord

Inleiding

Zorg dragen voor elkaar en de omgeving is essentieel voor een buurt waar iedereen goed kan wonen, werken en ouder worden. Bij een zorgzame buurt denken we vaak aan een netwerk van bewoners, mantelzorgers en (zorg)professionals. Maar ook buurtgebruikers als grote bedrijven, scholen, overheidsdiensten, culturele instellingen, winkeliers, kantoren en horeca zijn in sommige buurten erg aanwezig. Ze hebben een enorm potentieel om bij te dragen aan een zorgzame buurt. Dat is de kern van het project MaN'Aige, dat liep van november 2019 tot oktober 2022.

In MaN'Aige stond de vraag centraal hoe buurtgebruikers bijdragen aan een zorgzame buurt in de Brusselse wijken Martelaars en Onze-Lieve-Vrouw-ter-Sneeuw. Samen met bewoners en buurtgebruikers onderzochten we hoe verbinding en zorgzaamheid tot stand komen. Buurtgebruikers betrekken in een zorgzame buurt is vernieuwend tegenover klassieke invullingen van het concept. Daarom werd MaN'Aige gefinancierd door Innoviris, het fonds dat onderzoek en innovatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest financiert om de veerkracht te versterken.

MaN'Aige ontstond op initiatief van lokaal dienstencentrum Het Anker, onderdeel van LD³ vzw. De wijken Martelaars en Onze-Lieve-Vrouw-ter-Sneeuw behoren tot de woonzorgzone van Het Anker, maar het lokaal dienstencentrum ligt zelf in de Begijnhofwijk. De afstand is voor zorgbehoevende bewoners groot om te overbruggen. Daarom wilde LD³ deze twee wijken onder de loep

nemen, in een partnerschap met de hogeschool Odisee, de Vrije Universiteit Brussel (VUB), Maison Médicale Enseignement en Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg.

Drie jaar onderzoek naar verbinding tussen buurtgebruikers en bewoners leverde heel wat lessen en inzichten op die we via dit cahier verspreiden. In het eerste deel van het cahier gaan we in op de context van het project. Wat is er eigen aan de wijken Martelaars en Onze-Lieve-Vrouw-ter-Sneeuw? Hoe zag ons project eruit en wie was erbij betrokken? Daarna lichten we onze visie op zorgzame buurten toe. In het tweede deel beschrijven we de zogenaamde *living labs*, de experimenten die werkten aan concrete noden op het terrein. Ten slotte geven we in het derde deel onze belangrijkste geleerde lessen mee over buurtgebruikers betrekken bij een zorgzame buurt.

Met dit cahier willen we anderen inspireren die ook willen werken aan een zorgzame buurt met buurtgebruikers. Onze geleerde lessen kan je niet zomaar kopiëren naar andere wijken. Beschouw ze als flexibele bouwstenen waarmee andere buurten aan de slag kunnen gaan binnen een co-creatief proces, samen met buurtgebruikers en bewoners.

De naam MaN'Aige verwijst naar de twee wijken in het centrum van Brussel die centraal staan in het project: Martyrs (Martelaars) en Notre-Dame aux Neiges (Onze-Lieve-Vrouw-ter-Sneeuw).

